



سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: حسینی، فرشته السادات، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: گروتسک در هنر و ادبیات ایران : بررسی و تحلیل مصداق‌های گروتسک در ادبیات کهن و معاصر/نویسنده فرشته السادات حسینی
مشخصات نشر	: قزوین: ادیب قزوین ، ۱۳۹۸ .
مشخصات ظاهری	: ۲۴۴ ص.
شابک	: 978-964-2622-47-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
عنوان دیگر	: بررسی و تحلیل مصداق‌های گروتسک در ادبیات کهن و معاصر.
موضوع	: گروتسک در ادبیات
موضوع	: Grotesque in literature :
موضوع	: ادبیات فارسی — تاریخ و نقد
موضوع	: Persian Literature -- History and criticism :
موضوع	: داستان‌نویسان ایرانی — قرن ۱۴ — سرگذشتنامه و کتابشناسی
موضوع	: Novelists, Iranian -- 20th century -- Bio-bibliography :
رده بندی کنگره	: ۵۶PN
رده بندی دیویی	: ۹۳۳۸.۰۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۳۶۷۵۳۱

گروتسک در هنر و ادبیات ایران

نویسنده: دکتر فرشته السادات حسینی

ناشر: انتشارات ادیب قزوین

صفحه آرای: محمد رازقی

نوبت چاپ: چاپ اول — تابستان ۱۳۹۸

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۲۲-۴۷-۴

قیمت: ۳۰۰/۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

مرکز پخش: قزوین، خیابان بوعلی، چهارراه فردوسی، کوچه ساحل — تلفن: ۰۲۸-۳۳۲۳۵۰۵۰ / ۰۹۱۲۳۸۲۵۴۳۷

پیشگفتار

ستایش بی‌کران ذات بی‌نیازی را که آدمی را بر همه کاینات برتری داد و ردای کرامت را بر تنش پوشاند و جانشینی خویش را ارزانی او نمود و سلام و تحیت بی‌پایان بر قافله‌سالار انبیاء، سرور اولیاء و دلیل آفرینش کاینات محمد مصطفی صلی‌الله علیه و آله و ائمه معصومین (ع) که منبع زلال معرفت‌اند و ساقی طریق حقیقت.

کتابی که حضور ادیبان و دانش‌پژوهان گرامی پیشکش می‌گردد، رساله نگارنده در مقطع دکتری دانشگاه اصفهان است که با تجدیدنظر و تغییراتی در متن به زیور طبع آراسته گردیده است. به موجب فرمایش رسول اکرم (ص)؛ مَنْ تَعَلَّمَ مِنْهُ حَرْفًا صِرْتُ لَهُ عَبْدًا، این بنده خود را سپاسدار نخستین معلمان تا واپسین استادانش می‌داند.

مراتب ارادت و سپاس خود را تقدیم استادان بزرگوار و فرهیخته گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان می‌دارد و خدا را بسی شاکر است که توفیق شاگردی و بهره‌مندی از حضور پرفیضان را نصیب بنده کرد و نهایت قدردانی و حق‌گزاری خویش را به استادان گرانمایه و مهریزی تقدیم می‌دارد که در طول نگارش این اثر با راهنمایی‌ها و یادآوری نکته‌ها و مطالب ارزشمند و ثمربخش و تصحیح نارسایی‌ها و ضعف‌ها یاریگر بودند تا راه ناهمواری را که نمی‌شناختم و مسیری را که از آن آگاه نبودم به انجام رسانم. به‌ویژه استادان فرهیخته، دکتر غلامحسین شریفی ولدانی که با صبر و شکیبایی لحظه‌هایی که در کنارشان بودم نکته‌های غامض متن را بر من گشودند و دکتر اسحاق طغیانی که مرهون همراهی و مهربانی‌هایشان هستم و دکتر سیدمرتضی هاشمی‌باباحیدری که توصیه‌هایشان راهگشایم بود. تندرستی، شادکامی و بهروزی ایشان را از یکتای بی‌همتا خواستارم.

حسینی

بهار ۱۳۹۸

فصل اول: مبانی نظری ۱۰

گروتسک.....	۱۰
نظریه پردازان گروتسک.....	۲۷
گروتسک و گونه های مشابه.....	۳۷
گروتسک در ایران.....	۴۰

فصل دوم: گروتسک در ادبیات کهن ۶۲

خیام.....	۶۲
مولانا (مثنوی معنوی).....	۶۵
عمید زاکانی.....	۷۶
بوسحق اطعمه.....	۷۹
منوچهر خان حکیم (اسکندرنامه).....	۸۶

فصل سوم: گروتسک در داستان معاصر ۹۲

جمالزاده.....	۹۸
صادق چوبک.....	۱۱۵
بهرام صادقی.....	۱۳۷
غلامحسین ساعدی.....	۱۵۳
هوشنگ گلشیری.....	۱۷۰
عباس معروفی.....	۱۸۷

جمع بندی ۲۲۰

اعلام.....	۲۲۶
منابع و مآخذ.....	۲۳۳

فهرست تصاویر

عنوان	صفحه
تصویر شماره ۱-۲- وسوسه حوا و آدم.....	۱۵.....
تصویر شماره ۲-۲- سقوط انسان.....	۱۶.....
تصویر شماره ۳-۲- ترسناک.....	۱۹.....
تصویر شماره ۴-۲- خنده و ترس.....	۲۰.....
تصویر شماره ۵-۲- شیطان.....	۲۵.....
تصویر شماره ۶-۲- (برگرفته از کتاب A HISTORY OF CARICATURE & GROTESQUE ص ۶۸).....	۲۵.....
تصویر شماره ۷-۲- اغراق آمیز (برگرفته از کتاب A HISTORY OF CARICATURE & GROTESQUE ص ۱۴۶).....	۳۶.....
تصویر شماره ۱۰-۲- ترکیب انسان-گاو.....	۴۲.....
تصویر شماره ۱۱-۲- ترکیب انسان-عقرب.....	۴۲.....
تصویر شماره ۱۲-۲.....	۴۴.....
تصویر شماره ۱۳-۲.....	۴۴.....
تصویر شماره ۱۴-۲.....	۴۴.....
تصویر شماره ۱۵-۲.....	۴۵.....
تصویر شماره ۱۶-۲.....	۴۵.....
تصویر شماره ۱۷-۲.....	۴۶.....
تصویر شماره ۱۸-۲.....	۴۶.....
تصویر شماره ۱۹-۲، گفت وگوی اسکندر و درخت سخنگو.....	۴۷.....
تصویر شماره ۲۰-۲.....	۴۸.....
تصویر شماره ۲۱-۲.....	۴۹.....
تصویر شماره ۲۲-۲، نمایی از گریفن‌ها در معماری تخت جمشید.....	۵۱.....
تصویر شماره ۲۴-۲- مرکز حیدرعلی اف در پاکو.....	۵۳.....
تصویر شماره ۲۵-۲- ایستگاه آتشنشانی ویترا در اتریش.....	۵۳.....